

Resources

Registers van de Hollandse grafelijkheid 1299-1345

Overzicht van alle gevonden teksten

Zoeken:

Zoek in alle tekstvelden:

[Weergave geavanceerd zoeken](#)

24 teksten gevonden

- [ZH 050](#) 1313/03/21* Lijst van de lenen die wijlen heer (Nicolaas) van Putten hield van de graaf, en...
- [ZH 065](#) 1314/04/05* Graaf Willem III geeft aan zijn leenman Gerard van Wieldrecht wildernissen met...
- [ZH 008](#) 1317/01/25 Graaf Willem III verkoopt Nicolaas Gerardsz. van Wieldrecht het ambacht...
- [ZH 061](#) 1320/09/15 Graaf Willem III machtigt Jan van Bergen, baljuw van Zuidholland, Jan heer...
- [ZH 086](#) 1321/08/05 Graaf Willem III bepaalt de bedragen die de goede lieden van Wieldrecht en...
- [ZH 130](#) 1323/07/01 Graaf Willem III verkoopt Wouter Nicolaasz. tot vrij eigendom 6 gaarden land te...
- [ZH 175](#) 1325/03/06 Graaf Willem III verkoopt zijn knaap Daniel van der Merwede het ambacht...
- [ZH 173](#) 1325/03/06 Graaf Willem III verkoopt zijn knaap Daniel van der Merwede het ambacht...
- [ZH 174](#) 1325/03/21 Graaf Willem III bepaalt dat het land in het ambacht Wieldrecht dat zijn knaap...
- [ZH 181](#) 1325/05/14 Graaf Willem III verklaart dat Willem Arnoudsz. met zijn toestemming diens...
- [ZH 185](#) 1325/05/15 Graaf Willem III beleent Willem van Nederveen met het ambacht te Nederveen, dat...
- [ZH 196](#) 1325/10/26 Graaf Willem III beleent zijn kamerling Willem van Duivenvoorde met het ambacht...
- [ZH 298](#) 1325/10/26 Graaf Willem III verkoopt Willem van Duivenvoorde, zijn kamerling, het ambacht...
- [ZH 225](#) 1326/06/26 Graaf Willem III schenkt Fie Gerardsdr. van Wieldrecht, non in Rijnsburg, voor de...
- [ZH 228](#) 1326/08/09 Graaf Willem III verhuurt het veen geheten de Zwaluwe, verdeeld in vijf blokken,...
- [ZH 266](#) 1327/03/29 Graaf Willem III verkoopt de gemene burenen van Wieldrecht de overmaat van...
- [ZH 255](#) 1327/04/05 Graaf Willem III beleent zijn knaap Willem van den Poel met 12 pond Hollands per...
- [ZH 286](#) 1328/05/11 Graaf Willem III beleent Willem van Duivenvoorde, zijn kamerling, met het gerecht...
- [ZH 305](#) 1328/12/16 Graaf Willem III verkoopt aan een aantal bij naam genoemde Dordtse poorters de...
- [ZH 310](#) 1329/03/17 Graaf Willem III schenkt de inwoners van het ambacht te Wieldrecht het voorrecht...

* deze datum betreft een onvolledige datering, een eindterminus en/of een reconstructie

[volgende 4 resultaten](#)

Resources

Registers van de Hollandse grafelijkheid 1299-1345

Overzicht van alle gevonden teksten

Zoeken:

Zoek in alle tekstvelden:

[Weergave geavanceerd zoeken](#)

24 teksten gevonden

- [ZH 357](#) 1330/03/12 Graaf Willem III schenkt de inwoners van het ambacht Drimmelen het voorrecht dat...
- [ZH 365](#) 1330/06/24 Twaalf met name genoemde personen beloven in Dordrecht als gijzelaars te zullen...
- [WI 298](#) 1341/01/31 Graaf Willem IV beleent Jan de Droge met de 7 pond Hollands jaarlijks die deze...
- [WI 302](#) 1341/06/26 Graaf Willem IV beleent Jan de Droge met alle tienden in Wieldrecht, welke diens...

[eerste 20 resultaten](#) |

Resources

Beatrix (1421-1468)

© DVN, een project van Huygens ING en OGC (UU). Bronvermelding: Beatrix, in: Digitaal Vrouwenlexicon van Nederland. URL:

<https://resources.huygens.knaw.nl/vrouwenlexicon/lemmata/data/Beatrix> [13/01/2014]

BEATRIX, ook bekend als **Beatrix de Rijke** (geb. ca. 1421 – gest. na 1468), vondeling. Beatrix trouwde in Dordrecht met **Jacob Roerom** (ca. 1420-?). Uit dit huwelijk werden 1 dochter en 1 zoon geboren.

Beatrix' naam is verbonden aan de grote Sint-Elisabethsvloed in de nacht van 17-18 november van 1421. Tijdens deze stormvloed brak de dijk bij Werkendam, tussen Dordrecht en Geertruidenberg. De hele Zuid-Hollandse waard verdween onder water en duizenden mensen verdronken. De ramp kreeg in later eeuwen mythische proporties: in plaats van de achttien of twintig dorpen die door het water verdwenen waren, werden het er 72.

Tijdens de vloed spoelde er een rieten mandje aan met daarin een kindje en een kat. Het vondelingetje werd Beatrix, 'de gelukkige', genoemd. De stad Dordrecht voorzag in haar opvoeding, en toen zij de huwbare leeftijd had bereikt, trouwde ze met Jacob Roerom. Hun dochter Clara stierf kinderloos, maar via de kinderen van hun zoon Cornelis werden zij de voorouders van vooraanstaande Dordtse families.

Het verhaal van Beatrix is voor het eerst in 1677 gepubliceerd door de Dordtse stadshistoricus Matthijs Balen. Het wiegje met de kat erop is echter al te zien op een altaarretabel, dat omstreeks 1490-1495 is vervaardigd door de Meester van de Sint-Elisabethpanelen, vermoedelijk in opdracht van een of meer inwoners van het dorp Wieldrecht. Over de plaats waar het wiegje aan land kwam zijn de meningen verdeeld: sommige auteurs stellen dat het bij een dijk bij Alblasterdam was, die daarom 'Kinderdijk' is gaan heten, anderen zeggen dat zij bij de Vuilpoort van Dordrecht was aangespoeld. Het *Beknopt biografisch handwoordenboek* van Kobus en De Rivecourt vermeldt dat Beatrix een 'keten van bloedkoralen, met ene gouden stift' droeg, en dat er een 'gouden kruis met het wapen der ouders' bij haar werd gevonden. Desondanks zijn de namen van de ouders van het naamloze vondelingetje niet overgeleverd.

Naslagwerken

Chalmot; Kobus/De Rivecourt; Kok.

Archivalia

CBG, Den Haag: Dossiers Roerom.

Literatuur

- Matthijs Balen Jzn., *Beschryvinge der stad Dordrecht* (Dordrecht 1667) 769-770, 1205-1213, 1266.
- M.K. Elisabeth Gottschalk, 'De Sint Elisabethsvloed. De legendarische stormramp van 1421', *Spiegel Historiael* 6 (1971) 668-675.
- Liesbeth M. Helsum, 'De Elisabethsvloed en het altaar van de Wieldrechtenaren in de Grote Kerk van Dordrecht', *Kwartaal & Teken* 18 (1992) nr 1, 1-10.
- Jan van Herwaarden e.a. red., *Geschiedenis van Dordrecht tot 1572* (Hilversum 1996) 160-163.
- Hans Gramberg, 'De Sint-Elisabethsvloed (1421)', in: Els Kloek red., *Verzameld verleden* (Hilversum 2004) 22-25.
- Ruben A. Koman, *Bèèh ...! Groot Dordts volksverhalenboek* (Bedum 2005) 99-105.

Illustratie

Kat met de wieg op het water: detail van het altaarretabel van de Meester van de Sint-Elisabethpanelen, ca. 1490-1495 (Collectie Rijksmuseum Amsterdam). Uit: Nelleke Noordervliet, 'Op de zeef van de tijd'. *Een geschiedenis van Nederland* (Amsterdam/Zwolle 1999).

Redactie

laatst gewijzigd: 13/01/2014

De datum onder dit biografisch lemma geeft aan wanneer er voor het laatst aanvullingen en/of correcties in het stuk zijn doorgevoerd. Met ingang van 2023 is het project afgesloten.

1340

1294 december 14

Arnoud van Giessen, ridder, Nicolaas van Putten, Gerard van Wioldrecht, Hendrik de Jonge, Willem van Dubbelmonde, Pieter van Hoogvliet en Jan van Strijen maken een boedelscheiding tussen Hugeman van Zevenbergen en diens broers en zusters van de ouderlijke goederen te Zevenbergen en in het land van Breda.

Origineel

[A]. Niet voorhanden.

Afschrift

B. eind 13/begin 14e eeuw, 's-Gravenhage, ARA, archief Nassause Domeinraad, I, Raad en rekenkamer te Breda, inv.nr. 746, reg. nr. 74, los afschrift op perkament, naar [A].

Uitgave

a. VAN RHEINECK LEYSSIIUS, in *De Nederlandsche Leeuw*, LIII (1935), kol. 106, bijlage B, naar B.

Regest

DROSSAERS, *Archief Nassauschen Domeinraad*, I-2, 1948, p. 22-23, nr. 74.

Wi Aernout van Ghiesen, riddere, Nyclus van Putte, Gheraert van Wioldrecht, Heynric die Ionghe, Willem van Dubbelmonde, Peter van Hoehvliete ende Ian van Striene doen te wetene ende te verstane alle dieghene die dese lettre sullen sien of horen lesen dat wi een segghen hebben gheseyt tusschen Hugheman van Zeuenberghen aen die een side ende Willem, Ian, Peter, Heinric, Gheraert, Bouden, Aden, Hadewiich ende Liisbetten, sinen broederen ende sinen ende^a sinen^a zusteren aen die ander side, in alsulker manieren als hierna ghescreven staet.

(1) In den iersten was onse segghen dat dese voerseide neghen kindere hebben zullen half die woninghe te Zeuenberghen daer si te dien tiden in woenden, doen dese lettre wert ghemact.

(2) Voert soe zullen dese voerseide kindere hebben die helft van al den lande dat eyghen land es te Zeuenberghen ende waer dat ghelegghen es, sonder allene van der hofsteden te Zeuenberghen, die nu ten tiden uteghegheven siin ende noch ute siin te ghevene alsoe verre als si den voerseiden kinderen gheboren moghen; die sal Hugheman hebben metter helft van der molen die hemlieden, namelike dien kinderen, gheboren mach.

1340 ^a dittografie B.

1340

1294 december 14

Arnoud van Giessen, ridder, Nicolaas van Putten, Gerard van Wioldrecht, Hendrik de Jonge, Willem van Dubbelmonde, Pieter van Hoogvliet en Jan van Strijen maken een boedelscheiding tussen Hugeman van Zevenbergen en diens broers en zusters van de ouderlijke goederen te Zevenbergen en in het land van Breda.

Origineel

[A]. Niet voorhanden.

Afschrift

B. eind 13/begin 14e eeuw, 's-Gravenhage, ARA, archief Nassause Domeinraad, I, Raad en rekenkamer te Breda, inv.nr. 746, reg. nr. 74, los afschrift op perkament, naar [A].

Uitgave

a. VAN RHEINECK LEYSSIIUS, in *De Nederlandsche Leeuw*, LIII (1935), kol. 106, bijlage B, naar B.

Regest

DROSSAERS, *Archief Nassauschen Domeinraad*, I-2, 1948, p. 22-23, nr. 74.

Wi Aernout van Ghiesen, riddere, Nyclus van Putte, Gheraert van Wioldrecht, Heynric die Ionghe, Willem van Dubbelmonde, Peter van Hoehvliete ende Ian van Striene doen te wetene ende te verstane alle dieghene die dese lettre sullen sien of horen lesen dat wi een segghen hebben gheseyt tusschen Hugheman van Zeuenberghen aen die een side ende Willem, Ian, Peter, Heinric, Gheraert, Bouden, Aden, Hadewiich ende Liisbetten, sinen broederen ende sinen ende^a sinen^a zusteren aen die ander side, in alsulker manieren als hierna ghescreven staet.

(1) In den iersten was onse segghen dat dese voerseide neghen kindere hebben zullen half die woninghe te Zeuenberghen daer si te dien tiden in woenden, doen dese lettre wert ghemact.

(2) Voert soe zullen dese voerseide kindere hebben die helft van al den lande dat eyghen land es te Zeuenberghen ende waer dat ghelegghen es, sonder allene van der hofsteden te Zeuenberghen, die nu ten tiden uteghegheven siin ende noch ute siin te ghevene alsoe verre als si den voerseiden kinderen gheboren moghen; die sal Hugheman hebben metter helft van der molen die hemlieden, namelike dien kinderen, gheboren mach.

1340 ^a dittografie B.

(3) Ende vort soe zullen die voerseide kindere hebben die helft van al der haven die si ghemene hebben met hore moeder.

(4) Voort soe sal dese voerseide Hugheman hebben alle die husinghe die staen buten deser voerghenoemder woninghe, alsoe verre als si den voerseiden kinderen toebehoeren mochte.

(5) Voort soe hebben die voerseide neghen kindere verthegehen te Hughemans behoef hoers broeder van allen horen rechte dat si hebben aen den goede dat gheleghen is in den lande van Breda ende voort van al der verstervenisse die hem verstorven is van hoers vader doet, behouden al deser voerseider goedinghen, alsoe verre alst voerseit es, ende tot deser voerghenoemder goedinghen soe sal die voerseide Hugheman gheven dien voerghenoemden kinderen viiftich pont iaerliker renten in ouden paymente ende die in te nemene in Hughemans renten in Striene. Ende wat dat daer aen hemlieden ghebrake, dat soude hem die voerseide Hugheman gheven in den chiins te Zeuenberghen te elken sente Meritiinsmisse in den winder^b. Ende dese voerseide renten sullen die voerseide neghen kinder houden van Hugheman voerseit ende van sinen gherechten oere ter rechter erflene.

(6) Voort wert dat enich van desen voerseiden neghen kinderen storve sonder oer, soe soude siin goet comen op dieghene diere leefden als van desen voerseiden neghen kinderen.

Omdat dese voerghenoemde Hugheman wille dat alle dese voerghenoemde sticken vaste bliven, seker ende ghestade, soe heeft hi dese lettren ghezeghelt uuthanghende met sinen eyghenen zeghele, ende voert soe heeft hi ons Aernoude van Ghiesen, riddre, Nyclus van Putte ende Gheraert van Wieldrecht voerseit ghebeden dat wi onsen zeghel hier aen hebben ghehanghen metten sinen in kennissen van al deser voerseider dinc.

Dit was ghedaen int iaer ons Heren als men screef dusent twehondert tneghentich ende viere, in sente Nychaysdach.

I34I

1295 februari 6

Etten

Schepenen van Etten oorkonden dat Jan Firken verklaart schuldig te zijn aan abt en convent van de St.-Bernardsabdij (te Hemiksem) een jaarlijkse cijns van 30 penning Leuvens, waarvoor deze de helft van zijn erfgoed te Etten bij de kerk in onderpand geeft.

Origineel

[A]. Niet voorhanden; blijkens de vermelding onder C nog in de eerste helft van de 17e eeuw in het abdijarchief aanwezig, bezegeld met de aangekondigde zegels van de pastoor en de kapelaan van Etten.

- Wertheringhe *zie* Wateringe
 Wesel *zie* 's-Gravenwezel
 Wesela *zie* Wezel
 Wesele *zie* 's-Gravenwezel; Wuustwezel
 Weselvort; weiland te Schoten: nr. 974
 Wesemael, Wesemaele, Wesemaile, Wese-
 mal, Wesemale, Wesemalle *zie* Weze-
 maal
 Wesembeka, Wessenbeca, Wessenbecca,
 Wessenbecha, Wessenbeche, Wessenbeec,
 Wessenbeka, Wessenbeke *zie* Wezembeek
 Wesfalia *zie* Westfalen
 Wesmael *zie* Wezemaal
 WESPELAAR (*Wispelaer, Wispelair, Wisp-
 laer, Wisplar*); prov. Vlaams-Brabant:
 nrs. 991, 1245
 –, van *zie* Jan
 WESSEM (*Weshem, Wishem*); prov. Lim-
 burg: nrs. 973, 996
 WESTBERG (*Westberch, Westberge, West-
 berghe*); te Steenbergen: nr. 1492
 –, van *zie* Gillis
 WESTELAAR (*Wisterle*); te Wouw: nr.
 1405a
 Westerhem *zie* Westrem
 WESTERLO (*Westerla, Westerle, Westerloe*);
 prov. Antwerpen: nrs. 942, 1285, 1383-
 1384, 1460; *zie ook* Wezel
 –, van *zie* Gozewijn
 WESTERSCHELDE *zie* Honte
 WESTFALEN (*Wesfalia*)
 –, van *zie* Arnoud
 Westilborch, Westilbourgh *zie* Tilburg
 Westlake; bij Steenbergen: nrs. 1111, 1492
 WESTMALLE; prov. Antwerpen: nr. 1245;
 uithof *zie* Hoodonk
 –, rentmeester *zie* Jan
 WESTREM (*Westerhem, Westrethem*); prov.
 Oost-Vlaanderen: nr. 1006
 Wetem[an] *zie* Witteman
 WETSCHOT (*Wetscot*); te Schoten
 –, van *zie* Jan
 WEZEL (*Wesela, Wsela*); mogelijk te Wes-
 terlo: nr. 942
 WEZEMAAL (*Wecemale, Weesmale, Wese-
 mael, Wesemaele, Wesemaile, Wesemal,
 Wesemale, Wesemalle, Wesmael, Weze-
 maele, Wezemale, Wensemale, Winse-
 mala, Winsemale, Wisemale, Wisenmale*);
 prov. Vlaams-Brabant
 –, heren *zie* Arnoud
 –, van *zie* Arnoud; Frank; Gerard; Gijsbert;
 Godfried
 WEZEMBEEK (*Wensenbeke, Wesembeka,
 Wessenbeca, Wessenbecca, Wessenbecha,
 Wessenbeche, Wessenbeec, Wessenbeka,
 Wessenbeke, Winsebeke, Winsenbeca,
 Winsenbeka, Wisenbeche, Wisenbeka,
 Wisenbeke*); prov. Vlaams-Brabant: nrs.
 897- 899, 903, 908, 916
 –, van *zie* Steven; Wouter
 WIBERT (*WVibertus*)
 –, abt van [de O.L.V.-abdij te] Tongerlo: nr.
 913
 Wibus *zie* Hendrik
 Wicard: nr. 1270
 WICKRATH (*Wikerode*); Nordrhein-Westfa-
 len, Duitsland
 –, van *zie* Dirk
 Widemare; bij Wernhout te Zundert
 –, van *zie* Arnoud
 Wiede *zie* Wede
 WIELDRECHT (*Wilderht; Wildrech, Wil-
 drecht*); verdronken plaats in de Hoekse
 Waard en op het Eiland van Dordrecht:
 nr. 1234
 –, heer: nr. 1023
 –, van *zie* Gerard
 WIERIK (*Wiericus, Wiricus, Wyricus,
 Wyrinc*)
 –, leenman van de heer van Breda: nr. 1415
 – van Ulvenhout: nr. 1396
 Wigandus, prior van [de predikheren te]
 Regensburg: nr. 1234
 Wiinricus *zie* Winrik
 WIGER (*Wigerus, Wigherus*)
 – van Maffe: nr. 906
 – Rostinch: nr. 928
 – van Zoutleeuw: nr. 897
 Wihmarsdunc *zie* Wilmarsdonk
 Wiilem, Wiilhem *zie* Willem
 Wiintgaten; bij Kalmthout: nr. 1510
 WIJLEGEM (*Wilgheem*); te Sint-Denijs-Boe-
 kel
 –, van *zie* Jan
 WIJNAND (*Winandus*)

WILLEM IV

- 29 Mons
 Brabant nr. 641; Verkooren, Inv. des chartes I, 2 nr. 641
 25 Ep: AN Parijs, J 519 nr. 17; BMHG 32 (1911) 315; Verkooren, Inv. des chartes I, 2 [bestand met Frankrijk]
 29: NA, Nassausche Domeinraad I Breda nr. 717; Drossaers, Nass. Dom. I, 2 reg. 322 [akte voor Klaas Gerardsz. van Wioldrecht]

OKTOBER 1340

- 1 Mons
 6-7 Binche
 14 kasteel Morlenwelz
 26-27 Binche
 1: 218 f. 85v [leenrevers van de leenman heer Gherijt Roester]
 6: SA Dordrecht, Stadsarchief I nr. 159; Van Dalen, Regestenlijst reg. 189 [akte voor Dordrecht]
 7: 218 f. 10
 14: 218 f. 47; v.M. II 663 (ad 1342) [akte voor een grafelijke klerk]
 26: 218 f. 47v; v.M. II 663 (ad 1342) [akte voor een grafelijke klerk]
 27: 218 f. 45

NOVEMBER 1340

- 1-2 Binche
 16 Valenciennes-Ath
 19 Gent
 26 Gent
 1: ARA Brussel, Rekenkamer, Oorkonden hertogen van Brabant nr. 644; 218 f. 10; Verkooren, Inv. des chartes I, 2 nr. 644 [akte van het leenhof, de graaf begunstigt Jan van Beaumont]
 2: Hamaker, Rek. Zeeland II 228 [rekenen]
 16 Va: Devillers, Cartulaire I p. 594 [met de koningin van Engeland; kost van de koningin van 11-16 in Va]
 16av Ath: Devillers, Cartulaire I 594 [kost van graaf en koningin van Engeland 's avonds]
 19: 218 f. 9v; Niermeyer, Bronnen I nr. 321
 26: ZA, Copulaatboek III f. 225v (zo na St. Catharina); Fruin, Regesten Reimerswaal reg. 4 (datering 1e zo van Advent) [akte voor Reimerswaal]

DECEMBER 1340

- 8 Dordrecht
 16 Zierikzee
 18 -Reimerswaal
 19 Reimerswaal-Middelburg
 20-22 Middelburg
 23 Zierikzee
 26 Den Haag
 30 Den Haag
 3: 218 f. 62v; v.M. II 644
 8: 218 f. 62v; v.M. II 644
 16: v.M. II 644 (ad 15 dec.)
 18av-19 eten Re: Hamaker, Rek. Zeeland II 228 (kost)
 19 Re: 218 f. 10;
 19av-21 M: Hamaker, Rek. Zeeland II 228 (kost)
 21: 218 f. 10, 10v; Fruin, OLV Abdij reg. 205; Hamaker, Rek. Zeeland II 227 (akte)
 22: 218 f. 10
 23: 218 f. 9v
 26: SA Brielle, Stadsarchief nr. 86 (charter 21); De Navorscher jg. 1878 p. 217; Niermeyer, Bronnen I nr. 322
 30: Hamaker, Rek. Zeeland II 228 (akte)

JANUARI 1341

- 2 Den Haag
 2: RA Leiden, SA I nr. 445; 218 f. 30, 61v; v.M. II 628, 629 (ad 4 jan. 1340); Overvoorde-Verburgt, Archief reg. 35; 218 f. 30; SA Schiedam, Oud archief nr. 61 f. 12; v.M. II 641 (z.pl.); Unger, Regesten Rotterdam nr. 512 (alle di na Jansdach i.p.v. di na